

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K MATERIÁLU

NÁRODNÝ REALIZAČNÝ PLÁN ŠTOKHOLMSKÉHO DOHOVORU O PERZISTENTNÝCH ORGANICKÝCH LÁTKACH (POPs), 2. AKTUALIZÁCIA

I. Úvod: Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky dňa 15. júna 2026 predložilo na predbežné pripomienkové konanie materiál: „*Národný realizačný plán Štokholmského dohovoru o perzistentných organických látkach (POPs), 2. aktualizácia*“. Materiál predpokladá negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré sú rozpočtovo zabezpečené, pozitívne sociálne vplyvy a pozitívne vplyvy na životné prostredie.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K doložke vybraných vplyvov

Komisia žiada v doložke vybraných vplyvov upraviť a doplniť bod 2. Definovanie problému, bod 3. Ciele a výsledný stav a bod 8. Preskúmanie účelnosti.

Odôvodnenie: Komisia žiada dopracovať bod 2. doložky vybraných vplyvov tak, aby neobsahoval iba všeobecný opis dôvodu predloženia materiálu a odkaz na plnenie záväzkov Slovenskej republiky podľa Štokholmského dohovoru, ale aby konkrétne pomenoval problémy, ktoré má materiál riešiť. Podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov má bod 2 presne poukázať na existujúci problém, ktorý je potrebné riešiť predkladaným materiálom. Komisia odporúča doplniť najmä konkrétne problémy napríklad pretrvávajúce environmentálne záťažové kontaminované POPs, sklady starých agrochemikálií, zvyškové PCB zariadenia a PCB odpady, neúmyselne vznikajúce emisie POPs, potrebu rozšíreného monitorovania POPs, PFAS a pesticídov a potrebu zlepšenia dátovej základne pre rozhodovanie.

Komisia tiež žiada dopracovať bod 3. doložky vybraných vplyvov tak, aby bol výsledný stav po prijatí materiálu vyjadrený konkrétnejšie a merateľne. Ciele sú v doložke opísané pomerne široko, najmä ako pokračovanie v plnení priorít, monitorovanie, prieskumy a sanácie. Chýba však jasné vyjadrenie, aký konkrétny výsledný stav má byť prijatím materiálu dosiahnutý. Komisia odporúča doplniť merateľné ukazovatele, napríklad počet preskúmaných alebo sanovaných lokalít, počet lokalít so zabezpečeným monitoringom, množstvo odstránených POPs odpadov, počet vyradených PCB zariadení, počet monitorovaných látok a environmentálnych médií, počet pripravených metodík alebo správ a spôsob vyhodnotenia trendov emisií POPs. Podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov má doložka obsahovať termín preskúmania účinnosti a účelnosti materiálu a kritériá, podľa ktorých sa preskúmanie vykoná. Komisia navrhuje stanoviť termín preskúmania napríklad do roku

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

2029, keďže rozpočtová analýza pracuje s obdobím 2026 – 2029. Kritériami môžu byť najmä miera plnenia opatrení akčného plánu, výsledky monitoringu POPs v jednotlivých zložkách životného prostredia, pokrok pri sanácii environmentálnych záťaží, stav evidovaných skladov agrochemikálií, množstvo odstránených POPs odpadov, stav PCB zariadení a plnenie reportingových povinností podľa Štokholmského dohovoru.

K sociálnym vplyvom

V analýze sociálnych vplyvov Komisia odporúča popísať pozitívny sociálny vplyv v bode 4.2.

Odôvodnenie: Komisia odporúča popísať, aký prínos pre občana budú mať nové opatrenia v rámci 2. aktualizácie ako napr. zavedenie monitoringu PFAS v pitnej vode, kontrola transformačných produktov, sledovanie nových pesticídov a aditív.

K vplyvom na životné prostredie

Komisia žiada dopracovať hodnotenie vplyvov na životné prostredie a predložiť k PPK dokumentom aj rozhodnutie zo zisťovacieho konania podľa zákona č. 24/2006 Z. z. Zároveň Komisia žiada premietnuť výstupy z tohto rozhodnutia do Analýzy vplyvov na životné prostredie.

Odôvodnenie: Doložka vybraných vplyvov správne identifikuje pozitívne vplyvy na životné prostredie a uvádza, že materiál je posudzovaný podľa zákona č. 24/2006 Z. z. V PPK dokumentoch však absentuje rozhodnutie zo zisťovacieho konania, čo je povinná príloha podľa Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov.

Nie je takisto zrejmé, ako boli jeho závery premietnuté do hodnotenia vybraných vplyvov. Z hľadiska Jednotnej metodiky na posudzovanie vybraných vplyvov je potrebné, aby boli environmentálne vplyvy nielen všeobecne uvedené, ale aj konkrétne popísané, vyhodnotené a podľa možností kvantifikované.

Komisia odporúča doplniť najmä:

- ktoré konkrétne opatrenia budú mať pozitívny vplyv na jednotlivé zložky životného prostredia,
- aké lokality alebo typy lokalít budú dotknuté,
- aké očakávané zlepšenia sa predpokladajú,
- aké indikátory sa budú sledovať,
- či zo zisťovacieho konania vyplynuli podmienky alebo odporúčania a ako boli zapracované.

Pri sanáciách environmentálnych záťaží Komisia žiada uviesť počet alebo zoznam prioritných lokalít, ktoré majú byť preskúmané alebo sanované, napríklad sklady agrochemikálií, lokality s PCB alebo kontaminované priemyselné areály. Pri odpadoch uviesť predpokladané množstvo POPs odpadov alebo starých agrochemikálií, ktoré majú byť odstránené alebo bezpečne zneškodnené. Pri monitoringu uviesť počet monitorovaných lokalít, sledované látky a environmentálne médiá, napríklad ovzdušie, voda, pôda, sedimenty a biota. Pri vodách uviesť, či sa očakáva zlepšenie poznatkovej základne alebo zníženie rizika kontaminácie podzemných vôd pesticídmi, PFAS alebo PCB. Pri ovzduší uviesť, či sa bude sledovať trend emisií POPs, najmä PCDD/PCDF, PCB alebo HCB.

Zároveň Komisia žiada, aby Analýza vplyvov na životné prostredie bola zosúladená s výstupmi zo zisťovacieho konania a s vlastným materiálom, ktorý obsahuje viacero konkrétnych údajov o environmentálnych záťažiacich, POPs odpadoch, PCB zariadeniach, monitoringu a emisiách POPs.

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY NA POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

V doložke vybraných vplyvov Komisia zároveň žiada v bode 10. uviesť fungujúci odkaz na SEA proces na Enviroportáli: <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/narodny-realizacny-plan-stokholmskeho-dohovoru-o-perzistentnych-latkac>.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamená zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

Mgr., PhDr. Vladimír Šimoňák, PhD.
predseda Komisie